Registratienummer:
469993

Verslag van de vergadering van de Projectcommissie Omgevingsplan van woensdag 11 oktober 2006

Aanwezig zijn:
De heren A.H.R. Leijten (voorzitter), C.J.M. Goossens (PvdA), A.A. Rijsdorp (PvdA), W.R. Ruifrok (PvdA) en R.T. van der Avoort (VVD), mevrouw M.L. Ebbens (VVD), de heren J.N.J. Appelman (CDA), R. Spriensma (CDA), J.E. Geersing (ChristenUnie), R.J. Siepel (ChristenUnie), C. Meijer (GroenLinks), E. Schaap (GroenLinks), H. Nijenhuis (D66), J. Jongsma (ONS Flevoland), J. Simonse (SGP) en M. Bogerd (SGP) en mevrouw A. Doesburg (griffier)

Ook aanwezig zijn:
Lid van Gedeputeerde Staten: mevrouw L.M. Bouwmeester-den Broeder, de heren A.L. Greiner en W.G. de Raad
Ambtelijke organisatie: de heer E. v.d. Knijff (projectleider OP II)

Afwezig zijn:
Mevrouw A.E. Bliek-de Jong (VVD) en de heer P.H. Walraven (SP)

1. Opening
De voorzitter opent de vergadering om 13.30 uur.

2. Vaststellen agenda
De voorzitter stelt voor de punten 5 en 6 gelijktijdig te behandelen.
Hiermee wordt ingestemd.

3. Verslag van de vergadering van 14 juni 2006
Er zijn geen wijzigingen ontvangen. Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Verslag van de hoorzitting van 13 september 2006
De voorzitter stelt voor het verslag voor kennisgeving aan te nemen.
Hiermee wordt ingestemd.

De heer Jongsma neemt deel aan de vergadering.

4. Mededelingen Voorzitter/Presidium/Statengriffie
Bericht van verhindering ontvangen van mevrouw A.E. Bliek-de Jong (VVD) en de heer P.H. Walraven (SP).
In de bakjes zijn gelegd:
- Memo 432938 d.d. 14 augustus 2006 over WRO-instrumentarium Omgevingsplan.
- Memo 455830 d.d. 14 september 2006 over Zending diverse document t.a.v. hoorzitting
- Brief d.d. 21 september 2006 van LTO Noord over uitnodiging werkbezoek 5 oktober 2006 in relatie tot het ontwerp Omgevingsplan Flevoland.
- Memo 463270 d.d. 5 oktober 2006 over Omgevingsplan (aanvullende SMB).
- Memo 463598 d.d. 6 oktober 2006 over Position Paper Oostvaarderswold SBB.
- Memo van de VVD over alternatieven voor Oostvaarderswold.

De voorzitter deelt mee dat er zeven insprekers zijn. Conform het reglement is de spreektijd per spreker vijf minuten. Zij komen aan het woord in volgorde van aanmelding. Commissieleden hebben de gelegenheid informatieve vragen te stellen. De insprekers krijgen in volgorde de gelegenheid in te spreken.

Verslag

De heer Y. Dijkstra, burgemeester van Zeewolde. De heer Dijkstra spreekt namens het college van burgemeester en wethouders en namens de gemeenteraad van Zeewolde. Het gemeentebestuur van Zeewolde is met groot enthousiasme de discussie begonnen; de opzet was om samen iets te doen. Daarvan is uiteindelijk niet veel terecht gekomen. Van de alternatieven bleek er uiteindelijk maar één bespreekbaar te zijn. Het gemeentebestuur voelt zich niet serieus genomen. De boeren in het gebied voelen zich miskend en gebruikt als decorstuk. Er is bij hen geen empathie meer. Dat wordt versterkt door een recente brief van GS die bij de boeren is bezorgd en waarin het woord 'onteigenen' voorkomt. De brief mag goed bedoeld zijn maar heeft een volstrekt verkeerde uitwerking. De mensen in het gebied hebben nu hun hoop gevestigd op de volksvertegenwoordigers die tot gedragen beslissingen moeten komen. Het gemeentebestuur van Zeewolde hoopt niet dat het wordt gedwongen om formeel weerstand te gaan bieden aan de voorliggende plannen. Het hoopt daarentegen dat de staten het college zo ver krijgen dat met Zeewolde opnieuw wordt gesproken en dat binnen zes maanden een oplossing wordt bereikt.

SGP: wat die periode van zes maanden overleg betreft, heeft Zeewolde die tijd al niet gehad?
De heer Dijkstra: die tijd is er niet geweest. De partijen zijn onvoldoende met elkaar in gesprek gekomen, terwijl er wel een oplossing mogelijk lijkt.
GroenLinks: Zeewolde stemt wel in met het deel voor stedelijke ontwikkeling, maar niet met het deel voor natuurontwikkeling?
De heer Dijkstra: Zeewolde is geen voorstander van plannen boven het Adelaarstracé. Ontwikkelingen kunnen wel plaatsvinden tussen dit tracé en de A27.

Mevrouw Van Der Goot, Kamer van Koophandel en Fabrieken Flevoland. Mevrouw van der Goot spreekt namens de Kamer van Koophandel en het gezamenlijke Flevolandse bedrijfsleven. Het Omgevingsplan staat voor een evenwichtige ontwikkeling van Flevoland. Dit betekent dat bijvoorbeeld de natuurwetgeving niet belemmerend mag werken op de noodzakelijke ontwikkeling van de Flevolandse economie. De ontwikkeling van Lelystad Airport moet mogelijk blijven maar ook de ontwikkeling van Almere en het bedrijventerrein A6/A27 en het behoud van de vitaliteit van het agrarisch gebied. Er zijn signalen dat de ontwikkeling van Oostvaarderswold hier haaks op staat, ondanks alle goede bedoelingen. Het bedrijfsleven wil deel uitmaken van de gemeenschappelijke denktank en zou op een uitnodiging hiertoe ingaan. Bij de ontwikkeling van nog meer natuur in Flevoland moet medegebruik voor toeristisch recreatieve functies mogelijk blijven. Almere heeft een grote stedelijke publiekstrekker nodig. Ook in Noordelijk Flevoland moet een grote publiekstrekker mogelijk zijn en wanneer de kans zich voordoet de ontwikkeling van een Noordelijk randmeer. Het Omgevingsplan moet hierin niet belemmeren maar ondersteunen. Vervoer over water wordt belangrijk. Containerterminals in Lelystad en Almere moeten medegebruik van het Markermeer bevorderen. In het Omgevingsplan wordt geen melding gemaakt van een buitendijkse haven bij Urk. Het kan mogelijk als alternatief dienen voor de locaties in Lelystad en Almere. De N23 en de westoostas kunnen elkaar, ook in de tijd, positief versterken.

ChristenUnie: heeft de kamer een mening over de locatie van het Oostvaarderswold en is het Oostvaarderswold een belemmering voor Lelystad of voor Almere?
Mevrouw Van der Goot: onderzoeken tot op heden geven aan dat Oostvaarderswold niet belemmerend werkt voor de luchthaven. Toch bereiken de kamer signalen dat dat wel het geval zou zijn. Het verleggen van het Oostvaarderswold naar het westen kan problemen opleveren voor Almere. Het is een moeilijk evenwicht. De kamer spreekt geen voorkeur uit.

Mevrouw F. Vergeest, Staatsbosbeheer. In 2026 is Oostvaarderswold ingericht. Almere is dan een dubbelstad met Amsterdam. Zeewolde is uitgegroeid tot de groenste gemeente van Nederland. Flevoland staat op de Europese kaart. Wat maakt het verschil met andere gemeenten in de deltametropool? De ruimte en het groen dat Flevoland te bieden heeft. Het Oostvaarderswold is daartoe de sleutel. Met het Horsterwold en de Oostvaardersplassen is een gebied van wereldformaat ontstaan.
Het wordt een gebied voor dieren en planten maar ook voor mensen. Ondernemers kunnen profiteren van het gebied, qua recreatie, qua vestigingsklimaat. De groene omgeving wordt onderscheidend. Het Oostvaarderswold is niet alleen een verbindingszone voor Gert het Hert, Ruud het Rund en Aard het Paard. Zij zullen er niet alleen lopen maar ook wonen. Het Oostvaarderswold moet een gebied worden met verschillende functies. De geplande omvang leent zich voor verschillende vormen van recreatie.

Verslag

De voorgestelde ligging wordt ondersteund. Om drie redenen: realisatie van het tracé is relatief eenvoudig en snel uit te voeren, mede omdat de meeste gronden al in overheidsbezit zijn. Integraal beheer is makkelijker omdat er geen vaart doorheen loopt. Landschappelijk zal geen verrommeling optreden. Aan de westkant kunnen woonwijken verrijzen die geïntegreerd zijn in het groen. Aan de oostkant kan agrarische activiteit plaatsvinden. Er wordt weliswaar beslag gelegd op zeer waardevolle landbouwgronden maar aan de andere kant zal het meest unieke natuurgebied van Nederland van deze waardevolle grond profiteren. Er moet een fysieke scheidingszone komen tussen de landbouwgronden en het natuurgebied. Dat is voor wilde grazers maar ook voor landbouwhuisdieren van belang.

PvdA: wat verstaat Staatsbosbeheer onder economisch voordeel?
Mevrouw Vergeest: recentelijk is een rapport door KPMG uitgebracht waaruit blijkt dat het gebied in het bezit van een terreinbeherende organisatie meer oplevert dan het huidige landbouwgebruik.
ChristenUnie: kan de landbouw een rol spelen in het beheer?
Mevrouw Vergeest: niet in de ecologische zone. Andere vormen van samenwerking zijn wel mogelijk.
CDA: heeft de situering van de zone invloed op de uitkomsten van het KPMG-rapport?
Mevrouw Vergeest: het rapport is gebaseerd op de voorgestelde locatie.

De heer T. Boot, directeur stedelijke ontwikkeling Almere. De heer Boot spreekt namens het gemeentebestuur van Almere. De gemeente is tevreden over de inhoud en de totstandkoming van het Omgevingsplan, ook al zijn er zes kantjes met commentaar. Hierin wordt niet ingegaan op de situering van de robuuste zone. Daarom alsnog: de gemeente Almere is zeer tevreden met de voorgestelde locatie. Gezien de vragen van het rijk ten aanzien van de ontwikkeling van Almere is de ruimte, die variant 1 biedt, nodig.

PvdA: wat zijn voor Almere de problemen bij varianten 2 en 3?
De heer Boot: er blijf netto minder ruimte over voor de verstedelijkingsopgave. Die ruimte is hard nodig, ook om goede invulling te geven aan de gewenste kwaliteit.
VVD: hoeveel hectare is nodig?
De heer Boot: dat hangt sterk aan van de invulling van de westelijke kant van Almere. Op varianten wordt nog gestudeerd. Wel is duidelijk dat de gewenste landschappelijke invulling aan de oostkant van Almere meer ruimte vraagt dan de stedelijke invulling aan de westkant.
CDA: is de gemeente Almere bereid een volledige groenblauwe compensatie te laten plaatsvinden?
De heer Boot: die inzet is er.

De heer M. Lapidaire, inwoner van Almere. Hij complimenteert de commissie met de prettige werkwijze en verwerking van de inspraak. Er zijn nog twee fietsverbindingen die om aandacht vragen. De eerste fietsverbinding moet langs de Houtribweg ten noorden van Lelystad komen en kan een snellere afwikkeling bieden voor het fietsverkeer en vermindert het aantal over te steken wegen. Een tweede fietsverbinding moet Lelystad met Huizen verbinden via een nu nog ontbrekende brug over de Hoge Vaart en de Gooiseweg richting Stichtse Brug. Beide routes zouden verwezenlijkt moeten worden binnen het Omgevingsplan.

De heer Ramshorst, Vereniging Oostvaarderswold Blijft Agrarisch. Gistermiddag heeft de vereniging de antwoordnota van de provincie ontvangen, om 17.00 uur en per koerier. Nu een reactie geven op de antwoordnota is onmogelijk. Er is geen enkel gehoor gegeven aan de argumenten tegen de aanleg van Oostvaarderswold. Inspraak heeft geen zin gehad. De voorkeur van GS is bepaald, alle rapporten zijn geschreven naar de voorkeursvariant. Een deel van de gronden Langs de Wulpweg en de Gruttoweg is aangekocht door projectontwikkelaars. Gezien de ligging van deze percelen kan de verbindingszone niet meer ergens anders komen dan op het voorkeurstracé van GS. 'Wie betaalt, bepaalt' gaat ook in dit geval op. Een aantal bewoners in het gebied heeft gisteren per koerier een brief ontvangen. Niemand buiten het voorkeurstracé heeft de brief ontvangen. De inhoud is kort maar krachtig: 'als jullie niet akkoord gaan met een gewone verkoop op basis van een vergroting van 25% à 30%, dan gaan we onteigenen. De brief wordt afgesloten met de zin: "Wij hopen dat een deel van de onzekerheid die leeft bij de boeren wordt weggenomen." De brief is in het verkeerde keelgat geschoten: er moet eerst nog formele besluitvorming plaatsvinden. Als de provincie denkt zo met ons te moeten omgaan moet het maar tot onteigening komen.

De heer A. Michielsen, voorzitter LTO Noord provincie Flevoland. LTO Noord beschikt niet over de antwoordnota en weet dus niet hoe is gereageerd op haar inbreng tijdens de hoorzitting op 13

Verslag

september. LTO Noord vindt het onverantwoord de ruimte en de begrenzing van het Oostvaarderswold nu vast te leggen en wijst een ruimtelijke aanwijzing in het Omgevingsplan af. Nut, noodzaak, draagvlak en financiën ontbreken. Er zijn zelfs nieuwe bezwaren. Wetenschappers willen een Sergentivlakte in Flevoland. Het is absurd Afrika in Flevoland te kopiëren. Hiermee wordt dierenleed gecultiveerd, dat is schaamteloos. De nieuwe zone kan het dierenleed tijdelijk oplossen maar het leed zal zich na het bereiken van een nieuw evenwicht opnieuw voordoen. Er is nog geen duidelijkheid over de gevolgen van aanwijzing van VHR-gebieden op de ontwikkeling van landbouw. Zolang hierover geen duidelijkheid bestaat kan geen besluit worden genomen. De provincie kan tot 2013 maximaal 225 ha grond aankopen. Er moet daarna voor 775 ha geld beschikbaar komen. De provincie heeft geen reële kijk op hoe dat geld verworven kan worden. En dan is er nog niet gesproken over financiering van VHRcompensatiegebieden.
Het Oostvaarderswold is een luxe die de samenleving zich niet kan veroorloven. Aanleggen besmeurt onze beschaving, schaadt bedrijven, is niet financierbaar en geeft bewoners onzekerheid. Het is onbegrijpelijk dat LTO Noord niet is gehoord voor het maken van het rapport 'Aankoopstrategieën multifunctionele zone Oostvaarderswold. Waarom was LTO Noord niet op de hoogte van het versturen van brieven over verwerving van gronden? Dit is geen voorbeeld van communicatie en het creëren van draagvlak. De paragraaf over de intensieve veehouderij kan geschrapt worden. Het huidige bataljon aan wet- en regelgeving is voldoende om een eventuele roze invasie tegen te gaan.

De voorzitter: de antwoordnota staat formeel buiten de hoorzitting die deze commissie heeft gehouden. Ze is onderdeel van de inspraakprocedure van GS. De hoorzitting is gehouden omdat Statenfracties de insprekers een extra gelegenheid wilden geven hun opvattingen toe te lichten. Dat nemen zij mee in hun afwegingen en in hun uiteindelijke besluit over het Omgevingsplan op 2 november.

5. Ontwerp Omgevingsplan en 6. Antwoordnota Omgevingsplan
Eerste termijn.

De PvdA vindt de kwaliteit en de procedure van totstandkoming van het Omgevingsplan goed. Het experiment met de burgerjury is positief ervaren. De uitkomsten daarvan waren echter niet verrassend, maar herkenbaar. De gewasbeschermingsmiddelen moeten worden teruggedrongen. Hoe denkt het college om te gaan met het klimaat- en energiebeleid? De paragraaf daarover is summier. Ten aanzien van de sociale paragraaf is sprake van een verbeteringsslag. Een belangrijks speerpunt voor de fractie is sociale woningbouw. Dit moet nadrukkelijk aandacht hebben en leiden tot kwaliteit en kwantiteit. Op de toegankelijkheid van voorzieningen moet de komende periode volop ingezet worden. Hoe gaat het college de complementaire rol van het provinciebestuur op sociaal gebied vorm geven? Een zevende project landschapskunst zou gestalte moeten krijgen in Noordoostpolder. De speerpunten in het Omgevingsplan. Almere: de taakstelling is 60.000 woningen. Dat zal waarschijnlijk meer zijn.
SGP: alles aan woningbouw, wat elders niet opgelost kan worden, is welkom in Flevoland?
PvdA: nee. Het moet gepaard gaan met een evenwichtige ontwikkeling van Flevoland.
ChristenUnie: houdt de PvdA ook rekening met een kleiner aantal woningen?
PvdA: de kans op minder woningen is klein. Er zijn nieuwe gegevens over de bevolkingsontwikkeling van Nederland maar die zeggen niets over de Randstad. Daar is sprake van een ontwikkeling die niet gerelateerd kan worden aan landelijke cijfers. Bij de ontwikkeling van Almere moet met name aandacht zijn voor de kwaliteit van de stad, bijvoorbeeld ten aanzien van woonmilieus. Ruimte, openheid, dat is de kracht van Almere in het Noordvleugelperspectief. Luchthaven Lelystad. Er zijn kansen voor verschillende soorten werkgelegenheid, ook voor laag gekwalificeerde werkgelegenheid. Het provinciaal bestuur moet bestuurlijke mogelijkheden hebben om te komen tot de juiste inrichting van het gebied. De afslag A6 Lelystad Zuid is voor de fractie nuttig en logisch. Wat is de reactie van het college op de opvatting van de luchthaven hierover, die deze afslag afwijst? Markermeer en IJmeer. De kwaliteit van natuur en milieu staan onder druk. De provincie wil hierin een rol spelen en krijgt deze ook van de gebiedspartners. Hier ligt een uitdagende, gedurfde opdracht. Oostrand Flevoland. Het verhaal in het Omgevingsplan is goed.
Westoostas. Wat is het speerpunt, wat is het belang? College, waar moet aan getrokken worden dat niet via een autonoom traject tot stand komt? Noordelijk Flevoland. Ook hier ligt een uitdaging. Voor de Noordoostpolder moet een nieuw plan gemaakt worden. Het plan gaat uit van het oorspronkelijke ontwerp en moet een totaalplan zijn. Het moet niet uitgaan van deelbelangen. Er moeten nieuwe elementen komen die de economie stimuleren en die het wonen en leven in de Noordoostpolder aantrekkelijker maken. Het plan moet 50 tot 100 jaar meegaan.

Verslag

GroenLinks: moet dit voorstel in het huidige Omgevingsplan worden opgenomen?
PvdA: er is meer tijd voor uitwerking nodig.
CDA: De PvdA maakt niet duidelijk hoe de cultuurhistorische waarden van de Noordoostpolder uitgangspunt kunnen zijn voor een economische structuurversterking.
PvdA: in de ring van dorpen rondom Emmeloord kan onderzocht worden hoe deze dorpen levensvatbaarder kunnen worden zonder aantasting van bijvoorbeeld de verkavelingsstructuur. Daarnaast moeten nieuwe elementen als randmeer en recreatieve gebieden een plek krijgen in de bestaande structuur.
ChristenUnie: de opgave is zeker aanwezig en het is een prikkelende uitdaging. Maar, heeft de provincie hierin een uitvoerende rol?
PvdA: de fractie wil af van sectoraal beleid. Landbouwsubsidies moeten bijvoorbeeld ingezet worden voor plattelandbeleid.
SGP: een gebied dat goed functioneert moet je niet veranderen. Je wordt bijna bang agrariër te zijn.
PvdA: dat is een ontkenning van de werkelijkheid. Het gebied functioneert niet goed.

De heer Jongsma verlaat de vergadering.

GroenLinks: komt er een voorstel van de PvdA?
De voorzitter: wil de spreker dit onderwerp afronden?
PvdA: in het kader van het speerpunt in het Omgevingsplan moet over dit onderwerp verder worden gesproken.Oostvaarderswold. De fractie toetst het Omgevingsplan op dit onderwerp aan haar eigen plan, 'Tweede Jeugd', dat vorig jaar is gepubliceerd. Het gaat in het gebied om wonen, werken en vooral groen. Dat moet samen de kwaliteit bieden waar Almere om zit te springen. Gelukkig zet ook het Omgevingsplan zich in op die kwaliteit en niet meer op van hetzelfde. Voor het groene deel heeft het college minder ambities. Het college ziet conflicten tussen luchthaven en vogelbelangen. Vogeldeskundigen hebben een veel genuanceerder beeld. Hier zijn mogelijkheden voor meer ambitie en meer invullingen, maar dit is een vervolgfase. Het voorstel van het college is een eerste fase.
Het gaat hier om een algemeen maatschappelijk belang. Individuele belangen, hoe pijnlijk ook, mogen er niet toe leiden dat het perspectief voor het gebied nu getemperd wordt. De fractie heeft insprekers over het Oostvaarderswold horen zeggen 'wij voelen ons niet serieus genomen'. Dat doet zeer. In de komende periode moet de aanpak anders zijn. Er zijn geen zorgen over de 'wijkers', zie die moeten vertrekken. Daar wordt goed mee omgegaan. Er moet wel voldoende aandacht zijn voor de 'blijvers', zij die buren worden. Zij moeten perspectief houden en ook kunnen profiteren van de mogelijkheden van het gebied.
ChristenUnie: de PvdA vindt dat een goede eerste stap is gezet. Ze wil niet ingaan op de suggestie van Zeewolde maar gewoon doorgaan?
PvdA: niemand zit te wachten op voortdurende onzekerheid. De fractie heeft een duidelijke visie op het gebied en daarin past de voorgestelde situering van de zone. Het heeft geen zin terug te gaan en opnieuw te gaan praten, de conclusie zou niet anders zijn. Het gaat om meer dan alleen gemeentelijke belangen.

De voorzitter schorst de vergadering voor een korte koffiepauze. Vervolgens heropent de voorzitter de vergadering.

Het CDA constateert dat de nieuwe rol van de provincie ten aanzien van de uitvoeringstaken hier en daar nog abstract is. De uitvoeringsagenda moet aangescherpt worden. De ontwikkeling van Almere is een uitzonderlijke opgave en van betekenis voor geheel Flevoland. De planologische ruimte hiervoor moet aanwezig zijn. De aanpak moet gericht zijn op kwaliteit. Er is veel onzekerheid geweest over bestuurlijk commitment ten aanzien van de voorwaarden van de ontwikkeling. Met de recent verschenen Noordvleugelbrief van het kabinet is veel onzekerheid weggenomen. De fractie vindt niet langer dat voorwaardelijke groeiscenario's in het Omgevingsplan worden opgenomen. De Noordvleugelbrief is echter teleurstellend ten aanzien van Oostvaarderswold. Er blijkt geen commitment uit en wordt geen duidelijkheid gegeven over de financiering. Oostvaarderswold, de fractie is daar zeer duidelijk over, ligt als een steen op de maag; de fractie heeft nog geen eensluidend standpunt. Het college heeft een ruim mandaat gekregen van de Staten om plannen te maken. De opgaven voor het gebied worden onderschreven waarbij de zone fungeert als afronding van de stad. De start was goed, de uitkomst is teleurstellend. Voor het plan is draagvlak nodig van ondernemers en van overheden in het gebied plus de zekerheid van financiële haalbaarheid. Op het punt van draagvlak heeft het college volstrekt onvoldoende resultaat bereikt. De dwingende vraag aan het

Verslag

college is: op 2 november moet er het begin van draagvlak zijn, zowel bij ondernemers als bij de gemeente Zeewolde.
GroenLinks: is het draagvlak gebaseerd op de vermogenspositie van de ondernemers in het gebied of op ruimtelijke keuzes?
CDA: het gaat hier om de procedure, niet om de ruimtelijke keuze.
ChristenUnie: hoe wordt het begin van het draagvlak gemeten?
CDA: een terechte vraag, maar het antwoord is niet met een schaartje te knippen. Niet elke ondernemer hoeft achter het plan staan. Draagvlak is echter wel dat men weet waarover het gaat, hetgeen niet het geval is, dat men zicht betrokken voelt bij het proces en dat men gekend is in zijn verlangens en wensen. Dat is wat anders dan de uitdrukkelijke houding van verzet die er nu is en die voortkomt uit miscommunicatie en het niet voeren van een dialoog.
ChristenUnie: het CDA stuurt het college met een onmogelijke opgave het gebied in.
CDA: wat het college op dit punt bereikt is bepalend voor het standpunt van het CDA.
PvdA: gezien de korte periode van zes weken, is het dan niet beter in te zetten op een andere attitude van het college bij de uitvoering?
CDA: als het college haar gedragslijn voortzet is er op 2 november een probleem. In die periode moet duidelijk worden hoe gronden verworven zullen worden en wat de situatie wordt voor de aangrenzende bedrijven. Zo is er nog een aantal vragen. Een kleine greep. Zal het grondwaterpeil geen nadelig effect hebben? Worden er maatregelen genomen tegen veterinaire risico's? Zijn overeenkomsten met beheerders mogelijk ten aanzien van veronkruiding? Het zijn vooral praktische vragen die makkelijk verduidelijkt kunnen worden. Een masterplan landbouw had veel problemen kunnen voorkomen, maar dit plan is een jaar te laat.
SGP: veel woorden. Waar staat het CDA in Oostvaarderswold?
CDA: de keuze voor een van de varianten heeft niets te maken met de gevoerde procedure. Het CDA zal op 2 november zeggen waar zij staat.
ChristenUnie: welke variant kan in het gebied op het meeste draagvlak rekenen?
CDA: als het college het goed doet komt er een variant uit met veel draagvlak.
GroenLinks: de taak van het CDA is om hier kaderstellend te zijn. Er is nu sprake van afronding...
CDA: de kaders die het CDA gesteld heeft zijn helder. Die zijn regelmatig verwoord.
GroenLinks: de vraag aan het CDA is om te kiezen.
CDA: dat is nu een vergeefse vraag.
ChristenUnie: als op 2 november blijkt dat geen van de varianten voldoende draagvlak heeft, maakt het CDA dan een keuze en op grond van welke criteria?
CDA: het antwoord is nu niet te geven. Er is al gezegd dat het onderwerp als een steen op de maag ligt. Het is een worsteling voor de fractie.
GroenLinks: tegen Spiegelhout heeft het CDA geen bezwaar. De provincie staat daar financieel buiten. Voor de groene zone is dat anders, het dus een economisch bezwaar van het CDA.
PvdA: bij een bezoek aan het gebied hebben de agrariërs het klip en klaar aangegeven. Voor rood 'ja', voor groen 'nee, tenzij u maar genoeg betaald'. Die opvatting mag je hebben maar het geeft wel aan waar de essentie van het probleem met het draagvlak zit, nog even los van het niet serieus genomen worden.
CDA: dat wil niet zeggen dat als je voor natuur weg moet draagvlak geen rol meer mag spelen. Als het gaat over het inbrengen van compensatie doet het college er goed aan op dat punt met de betrokken gemeenten in financieel overleg te gaan. Op 2 november moet er een reële financiële onderbouwing zijn.
Het CDA hecht aan de ontwikkeling van Larserpoort als regionaal bedrijventerrein. Dit kan met de ontwikkeling van Luchthaven Lelystad een grote impuls geven aan de economie. Het college moet hier voortvarend te werk gaan.
GroenLinks: wat mag de ontwikkeling van de luchthaven kosten? Waarom geeft het CDA hier wel carte blanche?
CDA: dat is een verkeerde interpretatie. Het gaat hier om de vraag een ontwikkeling op gang te brengen. Ook hier moet duidelijkheid komen over de financiën. Lelystad moet duidelijker als onderdeel van het noordelijke deel van de randstad gepositioneerd worden.
ChristenUnie: moet de verstedelijkingsopgave voor Zuidelijk Flevoland worden doorgetrokken naar Lelystad?
CDA: nee.
Het college geeft een te magere invulling aan een motie van de Staten over de ontwikkeling van de Noordoostpolder.
ChristeUnie: welke conclusies verbindt het CDA hier aan?

Verslag

CDA: daar worstelt het CDA mee. Maak een groot plan, zoals de PvdA dat wil of geef meer aandacht aan de Noordoostpolder in het uitvoeringsprogramma. Blauwdrukken zijn er nog niet, daar moet over gesproken worden.
De voorzitter: u moet nu afronden, u bent al drie kwartier aan het woord.
Het CDA vindt dat het RO-spoor ten aanzien van de intensieve veehouderij verlaten kan worden. De fractie zal hierover een motie indienen op 2 november.

De VVD complimenteert het college met het proces voor de totstandkoming van het Omgevingsplan. De fractie verwacht een financiële notitie van het college over het Omgevingsplan. De VVD dat de luchthaven en Lelystad groeimogelijkheden moeten hebben. Er moet door de provincie sturing gegeven worden aan de bedrijventerreinen Larserpoort en A6/A27. In het Omgevingsplan wordt goede aandacht gegeven aan de ontwikkeling van Almere. De invulling van de impuls voor Noordelijk Flevoland wordt magertjes ingevuld. Hier liggen echter ook kansen voor de markt. De fractie heeft een plan opgesteld voor Oostvaarderswold met een ander ruimtebeslag; dit plan is op schrift verstrekt aan de andere fracties. Het gaat in feite om 'alternatief 4', een opgeschoven zone. Dit kan door een verschuiving in het A30-tracé, waardoor kwaliteit behouden blijft aan de Oostkant. Begonnen moet worden met een verdubbeling van de Gooise Weg, Waterlandseweg en Nijkerkerweg.
GroenLinks: heeft het voorstel consequenties voor het huidige omgevingsplan?
VVD: het heeft geen consequenties, behalve een verschuiving.
PvdA: minder hectaren aan de westelijke betekent minder ruimte voor woningen en dus minder kwaliteit.
VVD: het VVD-plan maakt dezelfde kwaliteit mogelijk. Er wordt ruimtewinst gemaakt door slimmer met het gebied om te gaan. Bovendien, de taakstelling voor de woningbouw is gefaseerd. Op een gegeven moment kan ook naar de zuidlob worden gekeken. Een reden om de zone op te schuiven is het vliegveld.
De zone mag geen Natura 2000-gebied worden. Dit is ook het standpunt van het college. Ten aanzien van het uitkopen van de boeren: is het nodig alle kavels te kantelen? Er moet een goede veterinaire scheiding komen. Er moet een goede financiële regeling komen voor de agrariërs. Er moet draagvlak zijn en duidelijkheid zijn over financiën. Als er weinig geld van LNV komt moet de stille zone kleiner worden. De verkeersveiligheid van de Gooise Weg moet verbeterd worden.Op 2 november moet een besluit genomen worden over het tracé. Als het nodig is zal de fractie een amendement indienen voor het alternatief.
GroenLinks: het zijn filosofische beschouwingen zonder consequenties.
VVD: de fractie gaat voor alternatief 3 plus.
ChristenUnie: de VVD komt met een amendement voor variant 4...
VVD: eerst moeten enkele zaken duidelijk worden.
PvdA: het CDA en VVD moet gegund worden dat ze eerst antwoord krijgen van het college. Waarom moeten ze nu al een uitspraak doen?
ChristenUnie: stel dat de VVD komt met een amendement, is het naar voren halen van de verdubbeling van de Gooise Weg dan een voorwaarde?
VVD: de VVD kan in een amendement alleen om verandering van het tracé vragen. Regionale wateroverlast moet in Flevoland worden opgevangen. Een toets geeft aan dat dat ook mogelijk is. Een punt van aandacht is een nieuwe bodemdalingskaart. Voor het Oostvaarderswold zijn de veen- en zandbanen en de hydrologische situatie van de Oostvaardersplassen nog onduidelijk. Dat is een punt van aandacht voor het college. De VVD is bezorgd over de resultaatverplichting in het kader van de Kaderrichtlijn Water. Het is goed dat het aanvragen van uitstel serieus genomen wordt. De fractie vindt dat het RO-spoor voor intensieve veehouderij verlaten kan worden. Ten aanzien van koppeling/ontkoppeling is de landelijke wetgeving bepalend. De verordening voor de fysieke leefomgeving biedt voldoende garanties voor een duurzame ontwikkeling. Het is niet nodig streefwaarden te verheffen tot doelen.

D66 constateert dat het Omgevingsplan gekenmerkt wordt door balanceren tussen overheid en privaat ondernemerschap en tussen problemen en kansen. Het college maakt van de nood een deugd door van problemen kansen te maken. Dat lukt niet altijd. Draagvlak voor Almere Pampus is minimaal door de vele tegenstellingen zowel in opzet van het stadsdeel, de infrastructuur als de woningbouw. Pampus wordt als kans gepresenteerd terwijl het een blok aan het been kan worden. De woningmarkt zal vraag gestuurd worden. De markt wil iets anders dan wat voor Pampus gepland staat. De vraag is of de dure opzet, inclusief staatsiebrug, wel mogelijk is. De fractie ziet niet veel in zo'n brug. De enige meerwaarde is de ontsluiting van Pampus via het spoor. Door de risico's van Pampus ontstaat meer druk op de oostkant van Almere en ook op de ligging van de groenblauwe zone. Die zal zo oostelijk

Verslag

mogelijk moeten liggen om te voorkomen dat deze door stadsuitleg overschreden wordt. Er is voldoende ruimte nodig om aantrekkelijke woongebieden aan te leggen. Omwonende agrariërs kunnen voordeel hebben van de zone. Dat is een reden om geen al te scherpe scheiding te maken tussen zone en akkers. Het is een optie omdat boeren steeds meer nevenactiviteiten moeten ontwikkelen voor een gezonde bedrijfsvoering.
Toerisme en recreatie hebben een achterstand opgelopen. Het platteland is alleen bereikbaar met de auto en biedt nog altijd weinig variatie. Waarom regels op agrarische erven; geef een boer kansen. Stel een maximum aan de erfomvang. Bij overschrijding volgt verkassing naar een bedrijventerrein. Waarom moet permanente bewoning van recreatiewoningen worden uitgesloten? Het kan bijdragen aan het draagvlak van de dorpen. Het ontstaan van buurtschappen en gehuchten moet niet worden tegengegaan. Het ontstaan er van doorbreekt de leegte en biedt meer variatie. Het wegennet moet fijnmaziger worden. Er ligt te veel accent op de zuidelijke ontsluiting. Een weg langs noordelijk Almere en dwars door het Markermeer (bijvoorbeeld via recreatieve eilanden) richting Noord-Holland geeft een betere aansluiting op Amsterdam. Onder de bocht van de A27 kan een, goed ontsloten, nationaal evenemententerrein aangelegd worden. Waarom worden beperkingen opgelegd aan het aantal windmolens? Er kan nog veel duurzame energie worden gewonnen. Aardwarmte komt onvoldoende aan de orde. Het Omgevingsplan toont hier te weinig ambitie. D66 is tegen uitbreiding van de landschapskunst.

GroenLinks vindt dat het Omgevingsplan uitmuntend in elkaar zit en beter is dan de vorige versie. Er is progressie. Over de uitvoeringsagenda heeft de fractie een aantal vragen, maar deze zijn bestemd voor het volgende college. Het Omgevingsplan maakt te weinig duidelijk dat het expliciet kiest voor gebiedsgericht beleid. Om tot goede uitvoering te komen moet de gebiedsgerichte aanpak beter worden uitgewerkt. Op het punt van de ruimtelijk-economische ontwikkeling moet sprake zijn van een omkering van de planologie, bijvoorbeeld door eerst buitendijks natuurontwikkeling te realiseren voordat andere functies aan bod komen. Het thema vitaal platteland behoeft verdere uitwerking. De transitie van het platteland is in volle gang. Het huidige collegebeleid laat op dit gebied kansen liggen en dat uit zich ook in het Omgevingsplan. GroenLinks ziet geen aanleiding om de kavels van agrarische bedrijven verder te vergroten. Kennelijk is er geen einde aan de schaalvergroting.Het ruimtelijke ordeningsspoor moet gehandhaafd blijven om ongewenste ontwikkelingen te kunnen beperken. De oostwestas is in het Omgevingsplan te dun aangegeven. Er moet meer aandacht zijn voor de binnendijkse wateropgave. Elders is men veel actiever op dit onderwerp dan de provincie. Ook ten aanzien van buitendijkse plannen van derden ontbreekt de match in het Omgevingsplan. Luchthaven Lelystad moet ontwikkeld worden tot business airport: een point tot point luchthaven zal leiden tot veel hogere maatschappelijke kosten die lokaal moeten worden opgebracht. Eerst moet delegatie van regelgeving over het beheer van regionale luchthavens gedelegeerd worden naar de provincies voordat besluiten worden genomen over Luchthaven Lelystad.

De heer De Raad verlaat de vergadering.

De SGP vindt het Omgevingsplan een goede bundeling van verschillende beleidsterreinen. Het dient als leidraad voor sectorale nota's. Het zou aardig zijn om de burgerjury in een uitgave van het Omgevingsplan op te nemen. De tekst met betrekking tot ontsluiting en veiligheid mag qua hoofdinfrastructuur aan de oostrand van Flevoland steviger ingezet worden. De noordvleugelbrief maakt op de SGP minder indruk dan op het CDA. Laat het rijk nu eens daadwerkelijk over de brug komen.
Hoe staat het met het verbeteren van het fietspadennet. Daarover is een motie aangenomen. Flevoland is van oudsher een landbouwprovincie: er moet ruimte zijn voor innovatie, erfvergroting en ketengerichtheid voor deze sector. De landbouw moet grondgeboden blijven. Intensieve veehouderij is, ethisch gezien, niet te verkiezen.
CDA: wat betekent dat voor de bestaande intensieve veehouderij?
SGP: wat bestaat kun je niet zo wegpoetsen. De SGP is tegen uitbreiding. Het verhaal van de PvdA over Noordelijk Flevoland spreekt aan. De fractie zou het graag als amendement in het Omgevingsplan terug zien. De provincie moet zich houden aan de bestaande afspraken over uitbreiding en ontwikkeling van Lelystad Luchthaven: afspraak is afspraak. Er moet geen beleid worden gevoerd om de luchthaven in te pakken in natuurgebieden waardoor belemmeringen ontstaan voor de luchthaven. De openbaarvervoerverbinding van luchthaven naar kuststrook moet worden opgewaardeerd zodat deze versterkend werkt. De SGP stem in met een zorgvuldig ruimtegruik van het Markermeer. De SGP hecht aan draagvlak bij de gemeenten voor het Oostvaarderswold. Voor

Verslag

onteigening is een bestemmingsplanwijziging nodig en daarvoor is de medewerking van een gemeente nodig.
PvdA**:** of een vervolgtraject.
SGP: dat zou een novum zijn in Flevoland. Het mag alleen een uiterste redmiddel zijn. Er zijn nog veel onduidelijkheden, over de woningaantallen, de relatie tussen west en oost, het beheer van het gebied, de financiering door LNV, de Veluwe die blijkbaar niet zit te wachten op deze verbinding, risico's door dierenverplaatsing, wildschade en de relatie tot het vliegveld. De PvdA heeft met de vogeldeskundigen gesproken; maar die verschillen ook onderling in hun oordeel.
PvdA: op dat punt moeten we met z'n allen nog wijzer worden.
SGP: voor de financiering van Oostvaarderswold lijkt het rijk zich terug te trekken. Er worden lagere bedragen genoemd. Op zich moet de zone niet te veel kosten, maar welke waarde kan gehecht worden aan de overheid?

De ChristenUnie constateert dat een aantal opmerkingen inmiddels is gemaakt. De wereld verandert. Het rapport Welvaart en Leefomgeving, dat drie weken geleden is verschenen, geeft aan dat minder ruimte nodig zal zijn voor wonen, werken en bereikbaarheid.
CDA: wat zegt het rapport over de trends in de Randstad?
ChristenUnie: dat is uit het hoofd niet te zeggen.
CDA: het stond er ook niet in.
ChristenUnie: de conclusies van het rapport hebben ook consequenties voor Flevoland. Er wordt gewezen op het gevaar van overinvesteringen. Overinvesteren kunnen een onnodig beslag leggen op natuur en landschap. Deze fractie heeft niet de wijsheid in pacht maar wel is duidelijk dat zij niet wil uitgaan van de hoogste groeiopgave. Er moet ook met mindere scenario's rekening worden gehouden.
GroenLinks: wat heeft dat voor consequenties voor Omgevingsplan?
Christenunie: de fractie gaat niet uit van een opgave van 60.000 woningen voor Almere, laat staan 80.000. Zelfs 45.000 woningen is al veel. Dit heeft consequenties voor de ligging van de zone; die bovendien moet fungeren als strak jasje voor Almere. Het is goed dat ook andere kernen in Flevoland ruimte krijgen voor woningbouw. De uitvoeringsstrategie wordt een spannende aangelegenheid. Wat tot nu toe vertoond is in Oostvaarderswold is geen goed begin. Waar de provincie actief is moet dat een toegevoegde waarde hebben. Op het punt van uitvoering moet de provincie ook zaken durven loslaten. Het primaat kan dan liggen bij gemeenten en wellicht zelfs bij het bedrijfsleven. Het lijkt alsof de landbouw geen rol mag spelen in de groene ruimte en dat het iets te bieden heeft aan de stad. Toch kan de grootste beheerder van het landschap wel degelijk een rol spelen: behoud van het landschap, energievoorziening, recreatie, etc. Dit moet ook terugkomen in het Omgevingsplan. Daardoor kan de sector sterker worden.
PvdA: ecologisch natuurbeheer?
ChristenUnie: dat ook. Er is te weinig draagvlak voor Oostvaarderswold, er zijn twijfels over de financiering en de kosten voor de provincie. Omliggende gebieden hebben ook twijfels over het plan. De uitkomst lijkt echter al bij voorbaat vast te staan. Nut en noodzaak moeten opnieuw bekeken worden. Een beslissing over Oostvaarderswold moet op een later tijdstip genomen worden en uit het Omgevingsplan gehaald worden. De ChristenUnie roept de betrokkenen in het gebied op om ook zelf met een plan te komen, bijvoorbeeld door een agrarische natuurvereniging op te richten.
GroenLinks: landbouwgrond ten koste van woningbouw mag wel van de ChristenUnie maar landbouwgrond ten koste van een groenblauwe zone niet?
CristenUnie: wijken voor woningbouw geeft meer draagvlak dan wijken voor natuur.
PvdA: de agrarische natuurvereniging moet de zone realiseren? Staatsbosbeheer heeft gezegd dat samenwerking op dit punt niet mogelijk is.
ChristenUnie: de ChristenUnie wil dat dat wel mogelijk wordt.
PvdA: het is niet mogelijk om natuurbeheer samen te laten gaan met agrarisch natuurbeheer. Dat is geen diskwalificatie van het agrarisch natuurbeheer. Het is ander tak van sport.
ChristenUnie: er zijn voorbeelden dat het wel samengaat.
PvdA: geen één.
ChristenUnie: een laatste punt. De ChristenUnie ziet goede kansen voor een randmeer in de Noordoostpolder. Daarin dient de provincie een rol spelen.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten. Vervolgens heropent de voorzitter de vergadering.

Verslag

Gedeputeerde Greiner: op het gebied van zorg zijn bovenlokale banden ontstaan. Nieuw is hoe de complementaire rol van de provincie in het kader van de zorg in vier speerpunten gestalte moet krijgen.
Het speerpunt westoostas komt voort uit de aanleg van de Hanzelijn en de N23. Dit brengt een groot aantal ontwikkelingen met zich mee waarop regie gevoerd moet worden. Een extern bureau zal een ruimtelijke visie maken. Op basis daarvan wordt besloten hoe verder te gaan. Noordelijke Flevoland is een uitdaging. Wat in het Omgevingsplan staat is nog rudimentair. Het is niet zo dat er niets gebeurd maar een motie van de staten om de focus te versterken zou goed uitkomen. De provincie zit op één lijn met de gemeente Lelystad met betrekking tot de luchthaven. Er wordt aan een gezamenlijke visie gewerkt. Er komt een financiële notitie aan over het Omgevingsplan.
Ten aanzien van het havengebied van Urk staat nu de juiste tekst in de antwoordnota: 'er is ruimte voor recreatieve ontwikkelingen aansluitend op de bestaande bedrijvigheid in de haven'. Dit wordt ook op de kaart zichtbaar gemaakt.
ChristenUnie: dus niet in een nieuwe haven?
Gedeputeerde Greiner: nee, maar een nieuwe haven wordt in de tekst ook niet uitgesloten. Permanente bewoning van recreatiewoningen wordt uitgesloten in lijn met de gemeenten en de meeste eigenaren. Zij willen dat om een aantal redenen niet. De gemeenten vragen er niet om maar een experiment zou op voorhand niet uitgesloten worden. Een onderzoek naar een nationaal evenemententerrein heeft Almere niet als favoriete plek aangewezen maar nadrukkelijk Biddinghuizen. Over het windmolenbeleid is een uitgebreide discussie gevoerd met de Staten. De uitkomsten daarvan zijn nu beleid. De burgerjury wordt tekstueel of visueel opgenomen in het Omgevingsplan. De motie over fietspaden wordt uitgevoerd. Gedeputeerde De Raad zal de staten daarover schriftelijk informeren. Het college denkt dat afslag zuid wel nodig is. Rondom intensieve veehouderij, het spoor milieu of het spoor ruimtelijke ordening, is jurisprudentie in ontwikkeling. Het standpunt van het college is gebaseerd op onderzoek uit 1999, dat mogelijk verouderd is. Het college is benieuwd naar de uitkomst van de jurisprudentie èn het standpunt van de Staten. Het Masterplan Landbouw is in de maak. Daarover zal ook met de betrokkenen stevig worden gecommuniceerd. Er is een studie in aantocht over de A30 en de verdubbeling van de Gooise Weg. Het rijk heeft de A30 niet in haar plannen opgenomen; Gelderland heeft de A30 geschrapt. Een verbinding door het Markermeer is niet meer aan de orde.

Gedeputeerde mevrouw Bouwmeester zegt dat de gewasbeschermingsmiddelen een probleem vormen en dat daar hard aan getrokken moet worden. Het energie- en klimaatbeleid krijgt gestalte via 'Nieuw Flevolands Peil, een samenwerkingsverband van provincie, gemeenten en bedrijven. Daarin krijgen duurzame bouwprojecten gestalte. In het Omgevingsplan zal worden vastgelegd dat het zevende landschapskunstproject in de Noordoostpolder komt. Almere staat voor een belangrijke ontwikkeling. Kwaliteit is essentieel om deze stad te laten concurreren op de woningmarkt. In dat kader is Oostvaarderswold erg belangrijk. De voorgestane woningdichtheid in Oostvaarderswold is het gemiddelde van Flevoland. Het project wordt gecombineerd met de ontwikkeling van recreatiegebied. Per saldo is de ruimtebehoefte daardoor minder. De opgave voor het gebied werd door iedereen in het begin onderschreven. Daarop is een traject gevolgd. De uitkomsten daarvan kunnen niet weer opnieuw worden onderzocht. De wateropgave moet in 2015 vastgelegd zijn. De robuuste zone moet er in 2017 zijn. Over de woningbouw is komende jaren een besluit nodig. Ook in het gebied wordt gevraagd: kies, laat ons niet in onzekerheid. Het gaat voor Flevolanse begrippen om uitzonderlijke veranderingen maar dat wil niet zeggen dat er niet gekozen moet worden. Het kan geen pappen en nathouden zijn en een beetje schuiven, er moet gekozen worden. De gedeputeerde begrijpt de worsteling. Wat er nu ligt is geen eerste stap. GS heeft ten aanzien van het plan van de PvdA bedenkingen, onder andere over het vliegveld en de ecologie. De PvdA doet daarbij een te grote aanslag op het landbouwgebied. Het gaat om een algemeen belang; daarbij moet aandacht zijn voor het individuele belang. Maar het college vindt de gelopen fase van het proces te vroeg voor overleg met individuele betrokkenen, dat is voor een latere een fase. Wel is zo snel mogelijk duidelijk gemaakt welke aankoopstrategie het college wil volgen.
CDA: een dialoog aangaan in een latere fase is te laat, dat is halverwege de uitgang. Het project loopt al jaren. Dan ontstaan beelden en verwachtingen.
Gedeputeerde Bouwmeester: die dialoog was er. Er is gekozen voor structureel overleg met vertegenwoordigende organisaties. Op ateliers is ook gesproken met boeren. Er zijn talloze bijeenkomsten en contacten geweest.
PvdA: alle Statenfracties zeggen dat het proces op dit punt niet goed is gegaan. De gedeputeerde geeft niet het minste beeld daar maar iets van te delen.

Verslag

Gedeputeerde Bouwmeester: het is een planologisch proces, daarin wordt niet meteen met individuen overlegd. Het college kan niet met individuele belanghebbenden praten over consequenties zonder dat eerst besluiten zijn genomen.
CDA: de gedeputeerde had kunnen inventariseren wat bij de betrokkenen omgaat. Het idee is dat je in overleg met de betrokken tot een plan komt.
Gedeputeerde Bouwmeester: dat is zoveel mogelijk gebeurd door met betrokken organisaties te overleggen. De daaropvolgende fase is het individuele overleg.
VVD: die volgorde geeft de pijn bij de betrokken. Met communiceren moet je zo laag mogelijk insteken.
Gedeputeerde Bouwmeester: de organisaties hebben niet aangegeven dat het anders zou moeten. Natuurlijk moet je altijd leren, maar dit proces is niet slecht verlopen.
CDA: wat is maatgevend voor het goede verloop?
Gedeputeerde Bouwmeester: zijn de mensen voldoende geïnformeerd, hebben ze voldoende hun stem kunnen laten horen, via hun organisaties of individueel.
CDA: duidelijk is dat de mensen onvoldoende geïnformeerd zijn.
Gedeputeerde Bouwmeester: er is een verschil tussen goed geïnformeerd zijn en het ergens mee eens zijn. Men heeft de mogelijkheid gehad zich te informeren en daar is ook gebruik van gemaakt.
CDA: mensen voelen zich langs de kant gezet, ze zijn machteloos, ze zijn de regie over hun bedrijf en hun leven kwijtgeraakt. Dat zijn emotionele gevoelens die je moet afvangen in het proces.
Gedeputeerde Bouwmeester: er is veel overlegd met de gemeente Zeewolde. Maar er is een belangenconflict. Zeewolde vindt het ruimtebeslag te groot. Almere wil daarentegen voldoende ruimte. De twee zijn niet tot elkaar te brengen. Dus er moet gekozen worden.
ChristenUnie: waarom zijn ze niet tot elkaar te brengen. Zeewolde wil praten.
Gedeputeerde Bouwmeester: Zeewolde verzoekt om overleg tussen het college en de gemeente Zeewolde. Almere mist echter in dat verzoek, dat zegt genoeg.
ChristenUnie: Almere wil geen handreiking doen?
Gedeputeerde Bouwmeester: geen van beiden wil bewegen.
SGP: is er niet sprake van schijnbare tegenstellingen.
Gedeputeerde Bouwmeester: het is een werkelijke tegenstelling. In het plan van Zeewolde is te weinig ruimte voor woningbouw; Zeewolde twijfelt aan de opgave van 40.000 woningen laat staan 60.000 woningen. Zeewolde wil ook de SMB in een groter geheel bekijken. De SMB is echter een landelijke opgave en is in die hoedanigheid bekeken.
VVD: de VVD heeft 1.000 ha winst gevonden. Dat geeft openingen voor overleg.
Gedeputeerde Bouwmeester: het plan van de VVD komt zo aan de orde. Eerst...

De voorzitter: de gedeputeerde heeft nog een aantal dingen te zeggen en de Statenleden zullen nog niet klaar zijn met hun reacties. Het overleg kan blijkbaar nu niet afgerond worden. De vergadering wordt geschorst en voortgezet op het provinciehuis.

De vergadering wordt geschorst. De voorzitter heropent de vergadering.

Gedeputeerde Bouwmeester vervolgt met de beantwoording over het draagvlak. Als het beeld bestaat dat te weinig is gecommuniceerd met de betrokken boeren dan vindt zij dat jammer en zal zij proberen het de volgende keer beter te doen. Eventuele suggesties van de Statenleden ziet zij graag tegemoet. Er zijn gesprekken geweest met het ministerie van LNV over de financiering van de robuuste verbinding. Het gaat er niet om dat het totaal aantal hectares al helemaal rond is, maar wel dat er vertrouwen is in het verloop van het proces. In dat verband kan zij melden dat er net een brief is binnengekomen van het ministerie (de brief wordt uitgedeeld) waarin het ministerie aangeeft de robuuste verbinding belangrijk te vinden, dat deze met voorrang moet worden aangelegd en dat het ministerie ervoor zal zorgen dat dit voor elkaar komt, met name door een herschikking halverwege de ILG-periode. Overigens wordt door het college gekeken of een soort pre ILG-aankoop mogelijk is. Daarnaast zijn er waarschijnlijk andere potjes die kunnen worden benut. Het college probeert de commissie goed op de hoogte te houden van de stand van zaken, voor zover dat niet vertrouwelijk is.
CDA: bij interruptie is aangegeven, dat als in vertrouwelijke zin zaken kunnen worden uitgewisseld, de fractie daarvoor open staat. Is het vertrouwen van de gedeputeerde gebaseerd op deze brief?
Gedeputeerde Bouwmeester baseert het vertrouwen inderdaad op deze brief en op andere contacten die het college heeft gehad met LNV. Ook heeft zij contacten gehad met de collega in Gelderland. Afgesproken is dat men er samen gaat uitkomen. Door het ministerie wordt een onderzoek gedaan, door Alterra, naar hoeveel hectares feitelijk nodig zijn voor de verbinding. Op het moment dat dit duidelijk is, kan daarover met het ministerie worden gesproken.

Verslag

CDA wil wel de overtuiging hebben dat gedurende de looptijd van het project de middelen voor aankoop, inrichting, beheer en dergelijke beschikbaar zijn. In het denkbeeldige geval dat morgen iedereen op de stoep staat die wil verkopen, heeft het college wel een probleem.
Gedeputeerde Bouwmeester: het geld komt niet in één keer beschikbaar maar gefaseerd. Het is ook mogelijk om de uitvoering gefaseerd te laten verlopen. Zodra het besluit door de staten genomen is wat er gaat gebeuren, kan met de uitwerking worden begonnen.

De heer Siepel verlaat om 20.10 uur de vergadering.

Richting VVD merkt gedeputeerde Bouwmeester op dat er nog een inrichtingstudie moet worden gedaan over de A30. Het is goed om daarbij het alternatief van de VVD te betrekken, maar dat is een volgende fase. Jammer is dat de VVD in de ligging van het tracé ziet dat ruimtewinst mogelijk is en dit alvast meerekent. Dat is wellicht iets te snel. De koppeling van A30 aan verlegging van het tracé vindt zij niet zo logisch, ook omdat de plek van het tracé inhoudelijke oorzaken heeft. Zij zou graag willen dat de VVD ook kijkt naar het tracé dat GS voorstelt en op zijn eigen merites beoordeelt. Naast de regionale bedrijventerreinen A6/A27 en bij de luchthaven is ook een bedrijventerrein gepland A30/A27. Dit staat echter niet in het plan omdat het geen regionaal bedrijventerrein is. Het aantal hectares wordt wel meegerekend in de notitie.
VVD: het gaat om het noordelijk stukje, bij de afslag De Vaart. Hier was in eerste instantie het grote bedrijventerrein A6/A27 gepland en dit is verlegd naar de oksel A6/A27. Blijft dit als alternatief staan?
Gedeputeerde Bouwmeester zegt toe hierop schriftelijk antwoord te geven. Met betrekking tot de nieuwe bodemdalingskaart is volgens de gedeputeerde een aantal kaarten met elkaar vergeleken. Zij weet niet precies welke omissies VVD bedoelt.
VVD: het gaat om de memo die Rijkswaterstaat heeft gestuurd ten aanzien van de bodemdalingskaart en vraagt het college daar nog eens goed naar te kijken.
Gedeputeerde Bouwmeester zegt dit toe. De nota 2006 over de Kaderrichtlijn Water is afgelopen dinsdag vastgesteld in het college van GS. Deze komt naar de commissie toe. Over koppeling, ontkoppeling, absolute ontkoppeling, relatieve ontkoppeling is de discussie vaker gevoerd; het standpunt van de VVD is helder. Als D66 de omvang van de robuuste verbinding die het college voorstelt, minimaal vindt, is het wel interessant te weten waar D66 dan het extra vandaan haalt.
D66: door het in elkaar schuiven van de ecologische verbinding met een aantal recreatieve activiteiten, is de totale omvang minder was dan wanneer ze naast elkaar zouden bestaan. Dit soort synergie is goed maar heeft tegelijkertijd een gevaar in zich. Door ze naast elkaar te laten bestaan, kunnen beide beter functioneren.
Gedeputeerde Bouwmeester antwoordt dat het ongeveer 1.000 ha scheelt. Naast de robuuste verbinding is uiteraard ook gekeken naar het principe haalbaar en betaalbaar. In deze provincie wordt al nagedacht over warmtewisseling; op zich een interessant concept om mee door te gaan. Het is jammer dat D66 tegen uitbreiding is van landschapskunst. Het IJmeeratelier is een studie van Amsterdam en Almere en heeft in die zin geen echte status; het was meer een ideeënmachine dan dat het een vastgesteld plan is. Het standpunt van GroenLinks ten aanzien van de luchthaven is duidelijk. Over de bevoegdheden heeft een discussie plaatsgevonden in deze commissie en in de commissie Werk.
Met betrekking tot de onduidelijkheid over woningaantallen en -dichtheid antwoordt zij dat het in de Noordvleugelvisie gaat over 60.000 woningen. Dat is inclusief de 15.000 woningen die overkomen van Utrecht. De SMB over het Oostvaarderswold is gebaseerd op de 45.000 waarvan daarvoor sprake was. Uitgegaan wordt van ongeveer 15 woningen per ha. Ten aanzien van de beheerssituatie antwoordt zij dat Staatsbosbeheer beheerder is van zowel Oostvaardersplassen als Horsterwold. De invloedssferenkaart geeft aan als er nieuwe natuur wordt aangelegd, wie dat mag beheren. Het stuk waar het over gaat is de invloedssfeer van het FlevoLandschap. Beide instanties hebben daarover een discussie met elkaar gevoerd. Er is een compromis gevonden dat luidt: als het gaat over de echte natuurzone dan zal Staatsbosbeheer dat doen en als het gaat over de recreatieve ontwikkeling dan is dat voor het FlevoLandschap.
SGP: er zijn zorgen over het beheer door Staatsbosbeheer.
Het gaat volgens gedeputeerde Bouwmeester erom dat ze er met elkaar uit komen.
Waar het verhaal vandaan komt dat de Veluwe niet zou willen, is niet duidelijk. Haar collega van Gelderland wil heel graag. De vraag over dierziekten. Gezorgd moet worden voor een soort cordon sanitaire rond de Oostvaarderswold. Probleem is vooral dat dierziekten vanuit het landbouwgebied kunnen overslaan op de ‘natuurdieren’. Bij de dieren in de Oostvaardersplassen is na onderzoek geen enkele ziekte vastgesteld. ChristenUnie heeft geciteerd uit het rapport Welvaart en Leefomgeving. De SMB is gericht op 45.000 woningen, het Rijk gaat nu uit van 60.000 woningen. Zij ziet niet in hoe

Verslag

ChristenUnie kan denken dat het minder dan 45.000 zou kunnen zijn. Het probleem ligt er, de vraag ligt er en er wordt van Flevoland een antwoord verwacht. Verder heeft ChristenUnie gezegd: leg natuur daar waar de stad zal ophouden. Maar het gaat daarbij ook om recreatie en als men het omrekent dan heeft de stad Almere veel te weinig recreatiegroen. Volgens de gedeputeerde is het niet zo dat de uitkomst van Oostvaarderswold al vaststaat; anders zou hier niet worden gediscussieerd. Wel is geprobeerd het stapsgewijs op te bouwen. Daarom ligt er nu een collegevoorstel waarbij de opgaven door vrijwel iedereen worden onderschreven. Er is alleen wat discussie over waar de robuuste verbinding precies moet komen. Op een later tijdstip besluiten over Oostvaarderswold zal geen andere discussie opleveren, dus die ontsnapping kan zij niet bieden. Ambtelijk is gevraagd aan boeren of zij agrarisch natuurbeheer willen toepassen in de zone; het antwoord was nee.
ChristenUnie: bij een bezoek aan het gebied bleek dat een boer aldaar interesse had om een achterliggende strook zelf te gaan onderhouden. Hij heeft begrepen dat FlevoLandschap een soort tussenstrook in beheer zal krijgen en Staatsbosbeheer meer het robuuste gedeelte. Waarom worden de boeren in dat deel van FlevoLandschap niet betrokken?
PvdA: dat is een verkeerde perceptie. De tussenstrook is natuur die voor een belangrijk deel is bestemd voor recreatie. Dat is wat anders dan agrarisch natuurbeheer.
ChristenUnie meent dat het uitstekend kan samengaan.
Gedeputeerde Bouwmeester: in het kiekendiefcompensatiegebied zou een mogelijkheid liggen, maar dan moeten mensen het wel willen. Duidelijk moet zijn dat de echte natuur en de recreatienatuur zich niet lenen voor agrarisch natuurbeheer.

Tweede termijn.

De VVD is blij met de inhoud van de brief van LNV.
D66 meent met betrekking tot permanente bewoning van recreatiebungalows dat de staten niet hoeven over te nemen in het Omgevingsplan wat de gemeenten willen en al doen.
Gedeputeerde Greiner antwoordt dat provincie en gemeenten het zeer eens zijn en dat gemeenten het op prijs stellen als dit in het Omgevingsplan staat, omdat het hen een kapstok geeft.
D66 herinnert zich dat het onderzoek naar een nationaal evenemententerrein een onderzoek was dat landelijk werd gehouden naar de opwaardering van terreinen. Als nu wordt gesproken over Almere dan praat men over een mogelijk nieuwe locatie die niet vergelijkbaar is en op voorhand in die zin afgeschreven kan worden.
Gedeputeerde Greiner zegt dat inderdaad tien terreinen zijn bestudeerd. Het is niet zo dat er een ernstig tekort is aan nationale evenemententerreinen, dus men was er niet werkelijk op uit om nieuwe locaties te zoeken. Overigens heeft de gemeente Almere daarvoor niet geopteerd.
D66 heeft begrepen dat het terrein bij Biddinghuizen, omdat dat in handen is van een particuliere organisatie, wat moeilijker kan gelden als nationaal evenemententerrein.
Volgens gedeputeerde Greiner is het voormalig jamboreeterrein een perfecte plek, maar er liggen wel vraagstukken rondom ontsluiting.
D66 meent dat ten aanzien van de windmolens destijds in de commissie alleen een peiling ter bespreking is voorgelegd. Hij begrijpt dat dit de uiteindelijke vertaling is van het college van wat als uitslag uit die peiling is gekomen. Hij dacht niet dat er een besluit was genomen destijds.
Gedeputeerde Greiner: bij het Omgevingsplan is een imposante route afgelegd. Die voor de windmolens doet er niet veel voor onder.
Wat D66 betreft zou de regel om het ontstaan van buurtschappen en gehuchten te ontmoedigen, geschrapt kunnen worden.
Gedeputeerde Greiner antwoordt te handelen in de geest van de Nota Ruimte. Het is wel zo dat als hiervoor bijzonder interessante ideeën komen, een experimenteerruimte is gecreëerd.
SGP heeft over de verkeersinfrastructuur aan de oostrand slechts heel summier iets gelezen in het Omgevingsplan, terwijl men daar toch te maken heeft met opeenhoping van verkeer. Dan is het van belang dat ook die kant goed bekeken wordt op ontlasting van het verkeer. Verder vraagt hij waarom ook niet een (boven)regionaal bedrijventerrein A50/A6 mogelijk is.
Gedeputeerde Greiner antwoordt dat op de kaart op bladzijde 18 aangegeven staat: aandachtsgebied verbetering ontsluiting weg en openbaar vervoer.
Volgens SGP staat in de tekst dat het pas in 2018 aan de orde zal zijn en dat is naar zijn oordeel te laat.
Gedeputeerde Greiner vindt een (boven)regionaal bedrijventerrein A50/A6 een interessant nieuw idee. Daarmee gaat hij graag aan de gang.
CDA heeft in de beantwoording niet goed kunnen bespeuren of GS Lelystad wil betrekken bij de Noordvleugel.

Verslag

Gedeputeerde Greiner antwoordt dat wat de provincie Flevoland betreft Lelystad behoort tot het Noordvleugelgebied. De andere Noordvleugelpartners twijfelen daaraan. Dus bij voortduring moet het college de positie van Lelystad benadrukken.
CDA wil het college steunen en aansporen in de ambitie om vanuit Flevoland Lelystad daarbij nadrukkelijk te betrekken. Verder vraagt hij of iets bekend is over de bandbreedte die in het onderzoek van Alterra zit qua hectares.
Gedeputeerde Bouwmeester antwoordt ontkennend.
Dan wil CDA terugkomen op het onderwerp draagvlak en hoe daarmee om te gaan in het proces. Daarbij is gewezen op de motie die is aangenomen in de Tweede Kamer bij de behandeling van de robuuste zones. Met draagvlak moet heel zorgvuldig en gewetensvol worden omgegaan. Hoe kunnen op korte termijn een paar slagen worden gemaakt? Een deel van de emotie en weerstand in het gebied zijn ontstaan omdat kansen en wensen niet in persoonlijke gesprekken geïnventariseerd zijn. Hij vindt dat het college daarmee spoedig aan de slag moet.
SGP zou het erg voorbarig vinden als GS met individuele personen in een gebied gaan spreken met het risico, dat PS uiteindelijk besluiten om de robuuste zone ten zuidwesten van het Adelaarstracé neer te leggen.
CDA: los van de formele besluitvorming kun je aangeven wat de voornemens zijn en daarbij een voorwaardelijkheid opnemen.
PvdA: in een aantal sessies is gesproken met bewoners. Dit had volgens het CDA nog steviger gemoeten. Hij vraagt of het zou helpen als vanuit GS nog voor de statenvergadering aan de individuen die het zou kunnen betreffen in dat gebied, een brief gestuurd wordt over de formele stand van zaken, wat er eventueel aankomt in de toekomst en in welk stadium na besluitvorming door PS het college in gesprek gaat met hen.
CDA kan zich daarbij iets voorstellen.
SGP vindt dat men nog niet zover is om met individuele personen te praten in het gebied, nog afgezien van de vraag of dat een verantwoordelijkheid is van de provincie.
PvdA heeft van het CDA begrepen dat het een traject zou zijn waarbij je informeert. Er zouden geen individuele gesprekken gevoerd moeten worden, maar het zou nuttig zijn om op een aantal avonden, groepsgewijs, bij wijze van spreken per straat, als lid van het college in gesprek te komen met bewoners. Dat is nog niet het onderhandelingstraject maar het informeren en horen waar mensen mee zitten.
Volgens VVD zijn er twee fases. De door de PvdA aangegeven fase is voor na de besluitvorming.
PvdA: het gaat erom dat het CDA bij de besluitvorming op 2 november een ijkmoment heeft. Dat dit provinciebestuur wel degelijk luistert naar bewoners. Niet op het individuele niveau, maar wel in een kleinere setting met elkaar van gedachten wisselen.
Gedeputeerde Bouwmeester: er is een brief ontvangen van een aantal ondernemers om meteen na 2 november met elkaar te praten over de vraag hoe het zit met het Omgevingsplan. Zij kan zich ook voorstellen dat voor de behandeling van het Omgevingsplan wat praktische informatie wordt verstrekt op de aangegeven manier. Hoe dat moet weet ze nog niet, maar ze denkt dat een brief te onpersoonlijk is en dat moet worden geprobeerd om met de mensen zelf in contact te komen. Zij zegt toe de commissie op te hoogte te stellen van hetgeen het college gaat doen.

De voorzitter heeft het gevoel dat de ernst van het onderwerp helder is overgekomen, ook richting het college. Hij neemt aan dat de staten op 2 november, of zo mogelijk eerder, acties van het college op dit punt zullen vernemen. Hij constateert dat het punt ontwerp-Omgevingsplan uitputtend is behandeld. De definitieve besluitvorming kan op 2 november plaatsvinden. In het presidium en ook door de voorzitter van de Staten is gevraagd hoe men die behandeling ziet. Hij denkt dat in eerste termijn de fracties integraal hun reacties op het plan geven en dat in tweede termijn een clustering plaatsvindt met betrekking tot onderwerpen die separaat behandeld gaan worden. Stemt de commissie hiermee in?

PvdA lijkt dit voorstel een werkbare oplossing. Vanavond kunnen die thema's benoemd worden, zodat mensen zich daarop kunnen voorbereiden. Zijn suggestie zou zijn om een thema Almere/Oostvaarderswold te maken, een thema overige speerpunten en als derde een algemeen overig rondje.
SGP en CDA sluiten zich aan bij het voorstel van de PvdA.

De voorzitter stelt vast dat het voorstel van de PvdA de instemming heeft van de commissie. Dit zal worden besproken met de voorzitter van de Staten. De commissie kan ervan op aan dat de tweede termijn volgens drie thema's gevoerd gaat worden. Verder gaat hij er zelf van uit dat men als

Verslag

commissie Omgevingsplan nog een keer bij elkaar komt. Hij zou graag met de commissie ook nog in evaluerende zin willen spreken. Dat is mogelijk ook een onderwerp voor de commissie Bestuur, maar hij is van mening dat deze commissie het wel wat naar zich toe mag trekken en denkt daarbij aan de decembervergadering. Dit heeft de instemming van de commissie.

6. Antwoordnota Omgevingsplan
Zie onder agendapunt 5.

7. Rondvraag
Geen.

8. Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 21.00 uur en dankt de aanwezigen voor hun komst.

Vastgesteld in de vergadering van 17 januari 2007,
De commissiegriffier, de voorzitter,

Verslag